

2010:77

Vankiva kyrka - invändig restaurering

Antikvarisk medverkan, 2010

Heikki Ranta

Regionmuseet
Kristianstad
Landsantikvarien i Skåne

Rapport 2010:77

Vankiva kyrka - invändig restaurering

Antikvarisk medverkan, 2010
Vankiva socken, 1137
Hässleholms kommun
Skåne län

Heikki Ranta

Regionmuseet Kristianstad Landsantikvarien i Skåne

Kristianstad
Box 134, Stora Torg
291 22 Kristianstad
Tfn 044-13 58 00 vx, Fax 044-21 49 02

Lund
Box 153, St Larsomr. Byggnad 10
221 00 Lund
Tfn 046-15 97 80 vx, Fax 046-15 80 39

www.regionmuseet.se

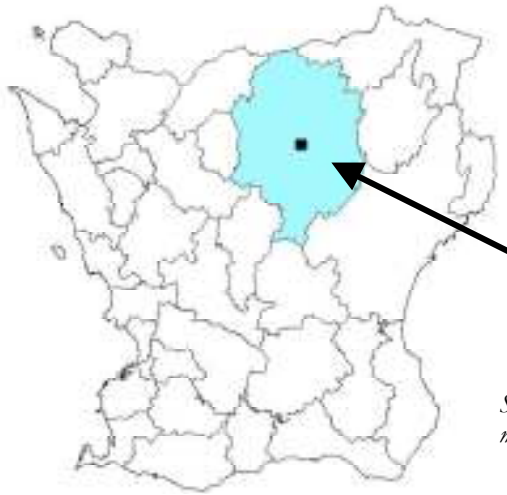
© 2010 Regionmuseet Kristianstad/Landsantikvarien i Skåne
Rapport 2010:77
ISSN 1651-0933

Omslagsfoto: Vankiva kyrka - långhuset efter restaureringen i december 2010
Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle. Dnr 507-99-502.

VANKIVA KYRKA - INVÄNDIG RESTAURERING

Innehåll

Sammanfattning	5
Administrativa föreskrifter	5
Byggnadshistorik med relevans för ärendet	6
Utförda arbeten	8
Tak	8
Innerväggar	10
Målning av snickerier och kapprummet	10
Tilläggsarbeten och avvikelser från tillståndshandlingarna	11
Kulturhistorisk bedömning av restaureringen	12
Övriga handlingar med relevans för ärendet	12
Bilaga	13

Skånekartan med Hässleholms kommun och Vankiva socken markerade.

Vankiva socken med Vankiva kyrka markerad.

Sammanfattning

Vankiva kyrka genomgick en invändig restaurering under 2010. Denna innebar framtagning av ett äldre trätak och ommålning av detta. Även kyrkans innerväggar omkalkades. Måleri och lagningsmåleri av snickerier utfördes. Regionmuseet Kristianstad/Landsantikvarien i Skåne anlätades som antikvariskt medverkande i denna invändiga restaurering.

Administrativa föreskrifter

Objekt	Vankiva kyrka
Socken	Vankiva socken, 1137
Kommun	Hässleholms kommun, Skåne län
Regionmuseets diarienummer	K12.30-326-08, 1137
Arbetshandlingar	2008-08-21, WSP Byggprojektering/ Madeleine Hansson
Länsstyrelsens i Skåne län beslut	2008-11-27, dnr 433-67615-08
Byggherre/beställare	Norra Åkarps pastorat
Byggleddare	Anders Svensson
Konsult	WSP Byggprojektering/ Madeleine Hansson
Entreprenörer	GJ Kyrk- och Kulturrenovering Hågnarps Måleri
Antikvarisk medverkan	Regionmuseet Kristianstad/ Landsantikvarien i Skåne/ Heikki Ranta
Byggnadstid	januari – mars 2010
Antikvarisk slutbesiktning	2010-12-15

Bild ovan: Vankiva kyrka sedd från nordväst.

Bilder på nästa sida: Långhusets och sidoskeppets tak innan restaureringen 2010.

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Vankiva kyrka härstammar från 1100-1200-talet då den byggdes i enkel, romansk stil i gråsten – enligt tidstypiskt bruk sannolikt med en halvrund absid, smalt kor och något bredare långhus. Sedan sin tillkomst har kyrkan genomgått ett okänt antal om- och tillbyggnader – endast koret, numera sakristian, kan betraktas som en ursprunglig, medeltida byggnadsdel av Vankiva kyrka.

1643-1649 förlängdes långhuset västerut och tillbyggnaden kallades för ”nykyrkan”. Denna ombyggnad var den första av de sammanlagt tre tillfällen då byggarbeten vid Vankiva kyrka försvårades och fördröjades på grund av ett utbrutet krig. Så hände även år 1700 och 1912-1914.

Sedan mitten av 1600-talet har Vankiva kyrka varit en patronatskyrka vars underhåll samt om- och tillbyggnader låg på patronernas ansvar. Detta ledde periodvis till eftersatt underhåll och bedrövligt skick av kyrkobyggnaden. Ca år 1700 kunde man konstatera att taket hade trasats sönder, valven blivit otäta och murarna delvis ramlat ner. Restaureringsarbeten genomfördes år 1700, dock i förminskad omfattning pga. de oroliga krigstiderna.

En större ombyggnad av kyrkan inleddes 1838 då bl.a. kyrkans absid revs. En rymlig korsarm mot norr byggs då. Den dåvarande patronens ovilja att bidra till ombyggnaden gjorde att endast en del av de planerade arbetena genomfördes. Redan 1849 konstaterade man vid biskopsvisitationen att t.ex. kyrkans tak är i undermålig kondition och behöver snarast lagas.

Tornbyggnaden ovanför nykyrkan till väster, antagligen från 1838, är en tillfällig lösning som efter en tid blev bestående. Senast på 1850-talet ville man ersätta den med ett ordentligt kyrkotorn men så blev aldrig gjort.

Domkyrkoarkitekten i Lund, Theodor Wählin, ansvarade för en restaurering 1912-1914. Kyrkan fick då en ny bänkinredning och en ny läktare i norra sidoskeppet. Inredningen målades då i en ljusblå färgton, i ”wählinblå”.

Arkitekt Leon Nilsson låg bakom restaureringen 1953. Den ”wählinblåa” inredningen målades nu över i ljusgrått – möjligen i samband med denna restaurering målades innertaket i en mörkare, gröngrå kulör.

1984 utfördes en yttre och inre renovering under ledning av Torsten Leon-Nilsson, son till ovannämnde Leon Nilsson. En tolkning av den ”wählinblåa” färgsättningen togs fram – bänkinredningen och läktarbarriären från 1912-1914 målades om i färger som liknade de ursprungliga. Innertaket kläddes med tretexskivor och påklistrad papp senast vid denna restaurering, möjligen redan tidigare.

1999 gjordes en utvändigt takrenovering. En del rötskadade takstolar åtgärdades och kyrkan – förutom tornet – fick ett nytt koppertak.

Utvändig renovering genomfördes även 2002 då kyrkan rengjordes och putslagades utvändigt.

I september 2008 ansökte Norra Åkarps pastorat om tillstånd att renovera innertaken i Vankiva kyrka. Beskrivning över skador och åtgärdsförslag upprättades av Madeleine Hansson vid WSP Byggprojektering, Lund. Länsstyrelsen i Skåne län inhämtade ett yttrande från Regionmuseet Kristianstad och beviljade tillstånd till de ansökta åtgärderna i november 2008. Arbeten påbörjades i januari 2010 och var i stort sett färdiga i mars 2010. Efter färdigställande av lagningsmålning i kyrkan kunde en antikvarisk slutbesiktning genomföras i december 2010.

Bild till vänster: Tidigare färgspår i taket över långhuset och sidoskeppet. Den ”wählinblå” färgen underst, en senare mörkgrå färgnyans överst.

Bild nedan: Taket över sidoskeppet efter borttagning av tretexskivor och papp.

Utförda arbeten

Tak

Tretexskivor och den på skivorna påklustrade pappen i långhusets och sidoskeppets tak avlägsnades. Det kunde då konstateras att det underliggande trätaket var lagt med grova, spåntade brädor av varierande bredd. Taket var i välbevarat skick och inga träpaneler behövde bytas ut. Taket var målat med två färglager – en i ljusblå linoljefärg, en i gröngrå alkydoljefärg. Eftersom endast dessa färglager påträffades verkade det vara fastslaget att paneltaket härstammar från Wählinns restaurering 1912-1914 och att den ljusblå färgen, ”wählinblå”, skulle då vara den ursprungliga färgsättningen i detta tak.

Listerna i övergången mellan tak och väggar togs bort. De hade spikats fast där för att avsluta tretexskivorna och det fanns således ingen anledning att spara dem. Hammarbanden skrapades rena och målades med vit linoljefärg.

Det beslutades att alkydoljefärgen skulle skrapas bort mekaniskt där den lossnade lätt. Spikhålen efter tretexskivorna spacklades med linoljekitt. Skarvarna mellan brädorna skrapades rent, dammsögs och spacklades längst in i skarvar där det behövdes för att hindra nedfall av isolerande sågspån m.m. Därefter målades taket med ljusblå linoljefärg i kulör S2020-R90B (BS 27.00, SS 19.00) med tre tunna strykningar. Linoljefärger från Kulturhantverkarna Färg AB användes genomgående.

Bild ovan: Det nymålade taket i, närmast nog, "våblinblå" kulör. Hammarbanden nedanför paneltaket målades med linoljefärg och väggarna omkalkades.

Förhoppningen är att skrapning, dammsugning och partiell kittning av skarvarna skulle hindra framtida nedsläppning av damm och sågspån. Vid denna restaurering av taket kunde man inte rengöra takets ovansida där taket och det isolerande sågspånet täcks av tilläggsisolering. Det är dock sannolikt att taket efter något/några år kommer att kräva upprepade åtgärder och underhåll då skarvarna fortsätter att röra sig och partiklarna även i fortsättningen kommer att vandra genom de spåntade brädkanterna.

Taket över västra ingången, i nykyrkan, hade färgskikt som flagnade kraftigt. Detta berodde på att taket målats flera gånger med olika färgtyper. Taket rengjordes från färg, spacklades och målades om med vit, matt linoljefärg (se bilder på s. 11).

Innerväggar

I samråd med antikvarien beslöt man att även de påtagligt smutsiga och på sina ställen flagnande, vitkalkade innerväggarna skulle kalkas om. Väggarna borstades rent med svampar och målades om med V KfV 82 100 (våtkalk) från Målarkalk AB. Denna färgtyp ansågs vara bäst lämpad för målning av denna typ av väggar med många olika färgtyper och diverse putslagningar.

Fönsternischernas solbänkar skrapades rena från tidigare lagningar i betong. Nya lagningar utfördes med kalkcementbruk. Därefter målades solbänkarna med vit linoljefärg som har bättre beständighet mot avrinningar av kondensvatten än de kalk- och/eller vattenbaserade färger som man tidigare använt för underhåll av solbänkarnas flagnande ytor.

Målning av snickerier och kapprummet

Efter diskussioner med antikvarien utfördes lagningsmålningar av bänkinredningen som sedan 1984 varit färgsatt i befintliga kulörer. Omfattningen av dessa lagningar var begränsad och innebar användning av befintliga färgkulörer och – material.

Även dörren i kyrkans huvudentré lagningsmålades invändigt i befintlig färg.

Kapprummet, beläget norr om kyrkans västentré, hade tillkommit redan i samband med ombyggnaden av nykyrkan och tornbyggnaden på 1830-1850-talet. Rummet hade, troligen 1984, klätts med obehandlad träpanel. Kapprummet målades nu med vit lasyrfärg, vilket skedde efter samråd med antikvarien.

Bild till vänster: Skador i bänkinredningens målning.

Bild nedan: Försiktiga lagningar av inredningsmålningens skador.

Tilläggsarbeten och avvikelser från tillståndshandlingarna

Som tilläggsarbeten i samband med restaureringen omkalkades kyrkans nedsmutsade och flagnande väggar. Bänkinredningen bättringsmålades, likaså dörren i kyrkans huvudentré i väst. Dessa arbeten av underhållskaraktär godkändes som smärre förändringar i förhållande till det av Länsstyrelsen i Skåne län beviljade tillståndet till renoveringsåtgärder i Vankiva kyrka. Arbeten genomfördes med material och färger lika befintliga. De innebar inga ingrepp i underliggande murverk eller trätytor.

Kapprummet, vänster om entrén, målades – den sekundära, trärena panelen vitlaserades. Detta godkändes av antikvarien då den aktuella panelen från 1984 saknar antikvariska eller kulturhistoriska värden.

Bild till vänster: Taket ovanför entrén i väst, i nykyrkan, innan restaurering.

Bild nedan: Taket i entrén skrapades rent och målades med vit linoljefärg.

Kulturhistorisk bedömning av restaureringen

Den utförda inre restaureringen av Vankiva kyrka har skett med god omsorg om byggnadens kulturhistoriska värden och i enlighet med de av Länsstyrelsen i Skåne län godkända handlingarna. Hela processen har präglats av god kommunikation parterna emellan och alla avvikelser från arbets- och tillståndshandlingarna har skett i samråd och efter godkännande av antikvariskt medverkande.

Målning av fönsternischernas solbänkar var inte vid den antikvariska slutbesiktningen helt slutförd. För ett fullgott resultat kommer entreprenören att stryka bänkarna med 1-2 lager linoljefärg.

Ur antikvarisk och kulturhistorisk synvinkel anser Regionmuseet Kristianstad att resultatet av restaureringen av Vankiva kyrkas interiörer är mycket tillfredsställande.

Övriga handlingar med relevans för ärendet

- 2008-09-25 *Angående invändig renovering i Vankiva kyrka, Hässleholms kommun.*
Remiss, Länsstyrelsen i Skåne län
- 2008-10-24 *Yttrande angående invändig renovering i Vankiva kyrka, Vankiva socken, Hässleholms kommun, Skåne län.* Yttrande, Regionmuseet Kristianstad/
Landsantikvarien i Skåne
- 2008-11-27 *Invändiga renoveringsåtgärder i Vankiva kyrka, Vankiva socken, Hässleholm kommun.* Beslut, Länsstyrelsen i Skåne län
- 2010-01-08 *Vankiva kyrka – målningsarbete m.m.* Protokoll – uppstartsmöte,
Anders Svensson, Norra Åkarps pastorat
- 2010-02-08 *Vankiva kyrka – målningsarbete m.m.* Protokoll – byggmöte nr 1,
A Svensson, Norra Åkarps pastorat
- 2010-02-23 *Vankiva kyrka – målningsarbete m.m.* Protokoll – byggmöte nr 2,
A Svensson, Norra Åkarps pastorat
- 2010-03-23 *Vankiva kyrka – målningsarbete m.m.* Protokoll – besiktningsmöte nr 1,
A Svensson, Norra Åkarps pastorat
- 2010-03-31 *Vankiva kyrka – målningsarbete m.m.* Protokoll – besiktningsmöte nr 2,
A Svensson, Norra Åkarps pastorat

Kristianstad den 30 december 2010

Heikki Ranta

Bilaga

Byggnadsantikvarie Heikki Ranta tar en titt på taket tillsammans med byggjobbaren Göran Johansson. Bilden: [www.nippon.se](#)

Vankiva kyrka blir som förr

Text: Johannes Lindén

Publicerad 12 februari 2010 17:50 Uppdaterad 22 juni 2010 3:40

Vankiva

Sedan slutet av januari pågår arbetet för att rusta upp Vankiva kyrka. Taket ska målas om, väggarna putsas och bänkarna fläschas upp. Allt för att kyrkan ska se ut som förr. Lagom till påsk ska kyrkan se ut som gammal igen. Ett steg framåt, tycker Anders Svensson, församningsvärd i Norra Åkarpas pastorat.

– Det kommer bli ett lyft för församlingen. Vi vill att människor ska komma till kyrkan igen.

Kyrkan uppfördes under slutet av 1100-talet och har genom åren genomgått både större och mindre renoveringar. Vid tre tillfällen har arbetarna dock räkat ut för onaturliga förseningar på grund av att krig brutit ut.

– Så jag hoppas att det inte blir krig nu, skämtar Anders Svensson.

I den lilla kyrkan med utblick över vinterlandskapet har golvet täckts med mattor och bänkarna, predikstolen, altaret och dopfonten har skyddats med plast.

Där ovanför håller arbetet på för fullt med att ta fram det gamla 1800-talstaket. Pappmaterialet som dock utnyttjas har onaturligt väck. På fredagsförmiddagen hade byggnadsantikvarier från Regionmuseet i Kristianstad kallat in för att konsulteras om färgvalet.

– Kulturet är litet, det är materialet som är svårt, säger Heikki Ranta.

Två lager färg är målat på triset. Ett i grönblå akrylfärg och så det äldsta i ljusblå linoleumfärg.

– Vi är jättegädda att taket kan visas nu och det är i förväntansvärt bra sticket. Problemet är att ovanför finns det gammal isolering som trillar ned genom skarvarna. Jag hoppas att det inte kommer trilla ned alltför mycket grus, säger Heikki Ranta.

Han står med en färgkarta och jämför med det färgval målarna gjort. Valet faller på ljusblå linoleumfärg.

– En himmelblå kulle som symbol för himlen förestås. Ibland finns det både stjärnor, mån och tinglar också, men det har vi inte sett något tecken på här än, men det går inte att utesluta att det finns.

Utgångspunkten är att gå tillbaka till traditionella material och metoder så att kyrkans historiska värde inte minskar. Samma sak gäller vid kalkningen av innerväggarna. Vankiva kyrka lyder, precis som alla andra kyrkor byggda före 1978, under kulturminneslagen och är ett byggnadsminne.

Kostnaden för renoveringen uppgår till åtminstone 300 000 kronor, som pastoratet själva bekostar. De hade sökt om kyrkostillevärdsk ersättning från Lunds stift, men beviljades inga pengar.

– Finns det pengar ska de utnyttjas tycker man ju. Men vi får klara det här, säger Anders Svensson.

Byggnaden är stängd fram till påsk då arbetet ska vara slutfört. Fram till dess får församlingshemmet verka som kyrka.

Fakta

Vankiva kyrka i Norra Åkarpas pastorat började byggas under i 1100-talets andra hälft. När arbetet med Lunds domkyrka slutfördes i 145 frigjordes resurser för att bygga fler kyrkor i Skåne. Byggnadshistorien kring Vankiva kyrka är dock förhöjd i dunkel, eftersom delar av kyrkans masoneri i samband med tillbyggnad och upptagande av flösteröppningar. Krig har utbränt tre gånger under tiden som arbeten med kyrkan pågått, 1643, 1700 och 1914, vilket fördyrade arbeterna. De senaste underhållsåtgärderna utfördes 2002 då bland annat marmar putsades med kalkbruk och flöster och dörrar reparerades.

Kristianstadsbladet skriver om restaureringen i Vankiva kyrka den 12 februari 2010. Utskriften är hämtad från tidningens hemsida www.kristianstadsbladet.se.

Regionmuseets rapportserie 2009

Kulturmiljö

1. Vä 2:107, Vä sn, FU, Anders Edring, 2009
2. Villa Petterssons trädgård – en restaurering, Svalöv sn, AK, Anna Rabow, 2008
3. Marsvinsholms slott – renovering av balustrader, Balkåkra sn, AK, Kristina Nilén, 2008
4. Gravfältet i Färlöv, Färlövs sn, FU + UN, Tony Björk, 1995 – 2005
5. Glimmebodagården – taktäckning, Brösarps sn, AK, Emelie Petersson, 2009
6. Gylstorp. Medeltida odlingslämningar i Visseltofta sn, FU, Tony Björk & Brita Tronde, 2009
7. Väsby kyrka. Bland taklagare och takläggare, Väsby sn, AK, Petter Jansson, 2009
8. Odysse längs Skånes kuster. Kust och Historia i Skåne. Bertil Helgesson, 2010
9. Övedskloster – restaurering av terrassmuren, Öved sn, AK, Kristina Nilén, 2007-2008
10. Stångby kyrka – utvändig renovering, Stångby sn, AK, Cecilia Pantzar & Kristina Nilén, 2005-2006
11. Kristianstads station – antikvarisk förundersökning, Kristianstad, AF, Emelie Petersson & Heikki Ranta, 2010
12. Allhelgonakyrkan i Lund – utvändig restaurering etapp I, Lunds socken, AK/AM, Petter Jansson, 2009
13. Hotade arter och byggnader –tips och råd vid byggnadsvård. PJ, Nils-Otto Nilsson & Åsa Jakobsson, 2009-2010
14. Människan och landskapet –Metodutveckling, etnobiologi för kulturmiljövård. PJ, Åsa Jakobsson, Anki Karlsson & Cissela Olsson, 2010
15. Vrams Gunnarstorps slott – utvändiga arbeten, Bjuvs sn, AK, Emelie Petersson, 2009
16. Ballingstorpsgården, Kviinge sn, AK, Emelie Petersson, 2010
17. Renovering av stenvalvsbro vid Öveds kloster, Öved sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
18. Mörarps kyrka – invändig renovering och konservering, Mörarps sn, AK, Lotta Eriksson, 2010
19. Tullstorpsåprojektet, Trelleborgs kn, KA, Bertil Helgesson & Cissela Olsson, 2010
20. Örnanäs – arbeten 2009 – 2010, Örkened sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
21. Örtofta slott vid Bråån – kulturhistorisk utredning i samband med våtmarksprojekt, Örtofta sn, Kristina Nilén, 2010
22. Övedsklosters alléer. Öveds sn, PJ, Patrik Olsson, 2010
23. Sporrakulla gård 2010 – tak- och timmerarbeten, Glimåkra sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
24. Gamla begravningsplatsen i Kristianstad, Kristianstad sn, DK, Lotta Eriksson, 2010
25. Tomelilla Byagård – takarbeten 2010, Tomelilla sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
26. Tomelilla Byagård – fasadarbeten 2010, Tomelilla sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
27. Silversmedjan Kv Vapenbrodern 8, Kristianstad, Kristianstads sn, AK Katarina Olsson, 2008
28. Fjälstorps småskola – ommålning av fasad, AM, Helene Stalin Åkesson, 2010
29. Bälteberga Korsvirkeshuset – utvändig renovering, Ottarps sn, AK, Kristina Nilén, 2008-2009
30. Ilstorps kyrka – fönsterarbeten, Ilstorps sn, AK, Lotta Eriksson, 2009 – 2010
31. Heliga Trefaldighetskyrkan – tillbyggnad och invändig ombyggnad, Kristianstad sn, AM, Lotta Eriksson, 2009 – 2010
32. Norra Mellby kyrka – renovering av vapenhusets tak, Norra Mellby sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
33. Lunds domkyrka – ändring av västportalens trappa, Lund, AM, Heikki Ranta, 2010
34. Övedskloster – förändringar vid trädgårdskanalen, Öveds sn, AK, Kristina Nilén & Lars Salminen, 2009-2010
35. Östra Karup kyrkogård, Östra karup sn, DK, Lotta Eriksson, 2010
36. Blåherre mölla – en kvarnmiljö för möten mellan då och nu, Maglehems sn, BMU, Ingela Blomén, Helen Carlsson & Helene Stalin Åkesson, 2009 – 2010
37. Mejeriet Skarhults gods – takrenovering, Skarhult sn, AM, Kristina Nilén, 2010
38. Saltkokningshuset - utvändig ommålning, Karlskrona, AM, Emelie Petersson, 2010
39. Glimmebodagården, Brösarps sn, AM, Emelie Petersson, 2010
40. Smedtorpet, Hässleholm sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
41. Tobaksmonopolet 2010 – fasadrenovering, Fjälkinge sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
42. Ballingstorps trädgårdar, Kviinge sn, DK, Cissela Olsson, Emelie Petersson & Brita Tronde, 2010
43. Södra Mellby mölla – tre vingor och en vingbalk, Södra Mellby sn, AM, Helene Stalin Åkesson, 2008-2010
44. Bondrumsgården 2010, Fågeltofta sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
45. Torsebro krutbruk 2010 – murnings- och snickeriarbeten, Färlöv sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
46. Ekestad folkskolepark – arbeten i fyllecellerna, Österslöv sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
47. Övraby mölla – utvändig renovering samt lyft och lagning av kuggkrans, Övraby sn, AM, Ingela Blomén, 2010

48. Scan i Ängelholm – där svenskt fläsk blev brittiskt bacon och Ystadkorven kryddades med känsla, Ängelholms sn, BD, Helene Stalin Åkesson med bidrag av Ingela Blomén och Anna Rabow, 2010
49. Parkeringsplats Uppåkra, FU, Catherine Svensson, 2003
50. Johannishus slott – utvändig renovering, AM, Emelie Petersson, 2010
51. Västra Strö kyrka – utvändig renovering, Västra Strö sn, AK, Helen Carlsson (med bidrag av Maria Sträng), 2008
52. Paviljongen, Åhus museum, FU & MD, Johan Dahmén, 2009
53. Baptistkapellet i Oppmanna – timmerarbeten på pastorsbostaden, Oppmanna sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
54. Vad som trots allt försvinner – ett forskningsprojekt om dokumentation och värdering av svårbevarat kulturarv, PJ, Helene Stalin Åkesson, 2008-2010
55. Ryttmästarebostället – flygelbyggnad, Gärds Köpinge sn, AM, Heikki Ranta, 2009
56. Utvändig restaurering och svampsanering av Fränninge kyrka, Fränninge sn, AK, Mia Jungskär och Heikki Ranta, 2008-2009
57. Fjärestads kyrka – renovering av tornet, Fjärestads socken, AM, Heikki Ranta, 2009
58. Brösarps station – omläggning av tak, Maglehems sn, AM, Emelie Petersson 2010
59. Aosehus återigen, fjärde året på borgen, Åhus sn, UN, Helén Lilja m.fl, 2010
60. Vattenmöllan – restaurering av möllarebostadens östra fasad, Brunnby sn, AM, Maria Sträng, 2010
61. Bosjöklösters kyrka – utvändig renovering, AK, Petter Jansson, Kerstin Börjesson 2009
62. Ingeborrarpsgården – taktäckning, Rya socken, AM, Emelie Petersson, 2010
63. Jöns Jonsgården – utvändiga arbeten, Kattarps socken, AM, Emelie Petersson, 2010
64. Bosarps kyrka – utvändig renovering, Bosarps socken, AM, Helen Carlsson, Petter Jansson, Ingela Blomén, 2009
65. Strövelstorps kyrka- takomläggning, Strövelstorp sn, AM, Petter Jansson 2009-2010
66. Norra Vrams prästgård – yttre målningsarbeten, Norra Vrams sn, AM, Ingela Blomén, 2010
67. Skromberga skyltprogram – att sätta in ett byggnadsminne i sitt sammanhang, Ekeby sn, PJ, Helene Stalin Åkesson, 2010
68. Det skånska gruvbältet I – ett kopplat grepp om gruvnäring och keramisk industri, PJ, Helene Stalin Åkesson, 2010
69. Igelösa kyrka – utvändig renovering, Igelösa sn, AM, Helen Carlsson, Petter Jansson, Ingela Blomén, 2009
70. Östraby kyrka – invändiga restaureringsarbeten, Östraby sn, AM, Petter Jansson och Maria Sträng, 2010
71. Lillöhus – dokumentation av invändig trappa, Norra Åsum sn, MD, Kristina Nilén och Jimmy Juhlin Alftberg, 2001
72. Porttornet Hovdala slott, Brönnestad sn, BAD, Jimmy Juhlin Alftberg och Kristina Nilén, 2010
73. Reslövs kyrka – renovering av tornspiran, AK, Petter Jansson och Kerstin Börjesson 2009-2010
74. Öradekaren, Ravlunda socken, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
75. Lomma kyrka – byte av orgel, Lomma sn, AM, Heikki Ranta, 2009-2010
76. Stoby kyrka – ändringar av inredning, Stoby sn, AK, Heikki Ranta, 2009
77. Vankiva kyrka – invändig restaurering, Vankiva sn, AM, Heikki Ranta, 2010

Förkortningar:

AF- antikvarisk förundersökning
 AK- antikvarisk kontroll
 AM- antikvarisk medverkan
 AU- arkeologisk utredning
 DK- dokumentation, övrigt
 FU- arkeologisk förundersökning
 KA- kulturhistorisk analys
 MD- murverksdokumentation
 OU- osteologisk undersökning
 PJ- projektrapport
 VP- vårdplan
 UN- arkeologisk undersökning
 BD- byggnadsdokumentation
 BAD- byggn-ark-dokumentation
 BMU- byggnadsminnesutredning

